



T.D.P.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 4173
Tarih : 12.11.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

“3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz. 12.11.2019

Oya ERSOY

İstanbul Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde yoksul, dar gelirli emekçi halk kesimlerinin karşı karşıya kaldığı ekonomik sıkıntılar; son dönemde etkisini gösteren ekonomik kriz, işsizlik ve enflasyonun etkileri de dikkate alındığında; bireyler ve toplum nezdinde ağır mağduriyetler yaratmaktadır.

Ülkemizde, Türk-İş Sendikası'nın araştırmasına göre Eylül ayında 4 kişilik ailenin açlık sınırı 2064,52 TL, yoksulluk sınırı ise 6724.81 TL'dir.

Bunun karşısında asgari ücret net 2020.90 TL'dir.

Ülkemizde nüfusun %60'ı yoksulluk, %20'si açlık sınırında veya altında yaşam mücadelesi vermektedir.

Ülkemizde “Dar Tanımlı İşsizlik Oranı” yüzde 14,3'e “Geniş Tanımlı İşsizlik Oranı” ise yüzde 21'e ulaşmış durumdadır. Geniş tanımlı işsiz sayısı 7 milyon 364 bin kişidir.

Yıllık enflasyon oranlarında on iki aylık ortalamalara göre %18,27 artış gerçekleşmiştir.

TÜİK verilerine göre hane halkı borcunun milli gelire oranı 2002'de yüzde 1,9 iken bugün yüzde 18'lere ulaşmıştır. Borç ve taksiti olmayanlar 2008'de yüzde 42,4 iken 2018'de sadece yüzde 29,6'dır.

Bir insanın, bir ailenin; yaşamlarını sürdürebilmesi ve en asgari insani koşullarda yaşayabilmeleri için ihtiyaç duyduğu beslenme, barınma, ısınma, aydınlanma gibi temel mal ve hizmetlere son süreçte ciddi oranlarda zamlar yapılmıştır.

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	- Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor - Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	15 Kasım 2019
	Esas No: 2/2361

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ	
12 Kasım 2019	
Kantara.	

TBMM GELEN EVRAK	
12 Kasım 2019	
No:	564605
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR	

Gelinen noktada yoksul, dar gelirli emekçi halk kesimlerinin içine düştüğü maddi sıkıntılar, geçim derdi, sefalet; ağır psikolojik sorunlara ve toplu intihar olaylarına dahi yol açmaktadır. Nitekim İstanbul Fatih de dört kardeş içinde bulundukları maddi sıkıntılar, borçları ve sefalet nedeniyle toplu olarak intihar etmiştir. Fatih de intihar eden dört kardeşin konutlarının elektriği, mevcut borçları nedeniyle aynı gün kesilmiştir.

Hal böyleyken; toplumun içinde ekonomik adaletsizlik ve eşitsizlik de kat ve kat artmakta; En zengin yüzde 20'nin milli gelirden aldığı pay en yoksul yüzde 20'nin 7,6 katına çıkmış durumdadır. Toplumun en tepesindeki yüzde 1'lik kesimin gelirin yüzde 23,6'sını almaktadır.

Siyasi iktidarın uyguladığı neoliberal politikalar, yoksul emekçi halk kesimlerini her geçen gün daha da yoksullaştırmakta, emekçi toplum kesimlerini insanca yaşam koşullarından daha da uzaklaştırmakta; ancak sermaye sınıfı lehine yaşama geçirilen uygulamalarla, varlıklı azınlık daha da zenginleşmektedir.

Oysa Devlet; yoksul, dar gelirli emekçi halk kesimlerinin yaşadığı ekonomik sıkıntıları ve ağır mağduriyetleri hafifletme; mevcut ekonomik adaletsizlikleri ve eşitsizlikleri giderme noktasında adımlar atmakla yükümlüdür. Bu noktada şüphesiz; yoksul, dar gelirli emekçi halk kesimlerinin hakları korunmalı, mağduriyetleri giderilmelidir. Bu yaklaşım, toplumun huzur ve refahını sağlamayı Anayasal bir ilke ve amaç edenmiş olan sosyal hukuk devletinin öncelikle varoluş nedenidir.

Bu kapsamda iş bu kanun teklifi ile; bir insanın kimi mal ve hizmet kalemlerine karşılık gelen temel insani ihtiyaçlarına ulaşmasında, tüketici lehine maliyetleri düşürebilmek adına, katma değer vergisi uygulamasına kimi istisnalar getirilmesi öngörülmüştür.

Bilindiği üzere, 25.10.1984 tarih ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu; ticari, sınai, zirai faaliyetler ve serbest meslek faaliyetleri çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler ile kanun lafzında yer verilen diğer birçok faaliyetten doğan teslim ve hizmetlere, aynı zamanda her türlü mal ve hizmet ithalatına yönelik katma değer vergisini öngörmektedir. Kanunun ikinci kısmı "İstisnalar" başlığında, katma değer vergisi uygulamasından istisna tutulan kimi kalemlere ise ayrıca yer vermekte; "Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar" başlıklı 6 nolu alt bölüm ve bu bölümde yer alan 17 nci madde lafzında da "Kültür ve Eğitim Amacı Taşıyan İstisnalar" ile "Sosyal Amaç Taşıyan İstisnalar" yer bulmaktadır.

Anılan temel insani ihtiyaçlar kapsamında şüphesiz ilk akla gelen kalemler; elektrik, su, doğalgaz, telefon ve internet hizmetleri, mobil telefonlar üzerinden verilen iletişim hizmetleri, yerleşim yerlerinde kamu ya da özel kişi ve kuruluşlarca verilen her türlü toplu taşıma hizmetleri;

öte yandan çocuk, yaşlı, hasta ve engellilere verilen evde bakım hizmetleridir. Temel bir insan hakkı olan eğitim ve öğretim hakkı ile kültürel sanatsal faaliyetlere katılım ve bunlardan yararlanma hakkı da şüphesiz bu kalemler içinde düşünülmelidir.

Bu kapsamda 17 nci madde lafzına yapılan eklemeler, ayrıca yeni bir madde düzenlemesi ile de; yoksul, dar gelirli emekçi halk kesimlerinin haklarını korumayı temel alan bir vergilendirme uygulaması öngörülmekte; temel insani ihtiyaçları karşılayan belirli hizmet ve teslimler, tüketiciler lehine maliyetlerini de düşürmek adına, katma değer vergisi uygulaması dışına alınmaktadır.

Mevcut haliyle 17 nci madde lafzındaki yoğunluk da dikkate alınarak, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "İstisnalar" başlıklı ikinci kısmının "Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar" başlıklı 6 nolu alt bölümüne, 17 nci maddeden sonra gelmek üzere 17/A numaraları yeni bir madde eklenmesi de ayrıca uygun görülmüştür.

Öte yandan; 03.07.2005 tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu'na, 18.04.2001 tarih ve 4646 Sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'na, 14.03.2013 tarih ve 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na eklenen maddeler ile de; konutlara verilen su, doğal gaz ve elektrik teslimine; bunların tüketilmesinden kaynaklı veya sair ilgili bedelleri tüketicilerin ödememesi nedeniyle son verilemeyeceğine yönelik güvenceler getirilmekte; aksi uygulamada bulunan dağıtıcı şirketlere idari para cezası ve ayrıca sorumlular hakkında, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 113 üncü maddesine göre yaptırım öngörülmektedir.

Böylelikle, bir insanın insanca yaşam için vazgeçilmezi olan su, doğal gaz ve elektrik kullanımı; Anayasa ve sair hukuki belgelerde de yer alan hükümlere, her durumda insani ve vicdani gereklere uygun bir biçimde, özellikle yoksul, dar gelirli emekçi halk kesimleri lehine güvenceye alınmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1

25.10.1984 tarih ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17 nci maddesinde "Kültür ve Eğitim Amacı Taşıyan İstisnalar" başlıklı 1 nolu fıkrasının sonuna eklenen bent ile; kamu veya özel kişi ve kuruluşlar tarafından verilen her türlü örgün ve yaygın eğitim hizmeti; eğitimle ilgili sunulan barınma, konaklama ve ulaşım hizmetleri ile; kamu veya özel kişi ve kuruluşlar tarafından sunulan tiyatro, sinema, konser, sergi gibi kültürel ve sanatsal hizmetler katma değer vergisinden müstesna tutulmaktadır.

Madde 2

25.10.1984 tarih ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17 nci maddesinden sonra gelmek üzere 17/A madde numarası ile eklenen hüküm ile; halkın insanca bir yaşam için ihtiyaç duyduğu temel teslim ve hizmetlerden katma değer vergisi alınması uygulamasına son verilmekte, bu mal ve hizmetler 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nda yer alan istisnalar içine alınmaktadır.

Madde 3

03.07.2005 tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu'na eklenen madde ile, temel insani gereksinimlerden olan içme ve kullanım suyunun konutlara kesintisiz temini güvenceye alınmaktadır.

Madde 4

18.04.2001 tarih ve 4646 Sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'na eklenen madde ile, ısınma ve beslenme gibi temel insani gereksinimleri karşılayan doğal gazın konutlara kesintisiz temini güvenceye alınmaktadır.

Madde 5

14.03.2013 tarih ve 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na eklenen madde ile, temel insani gereksinimlerden olan elektriğin konutlara kesintisiz temini güvenceye alınmaktadır.

Madde 6

Yürürlük maddesidir.

Madde 7

Yürütme maddesidir.

3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-25.10.1984 tarih ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17 nci maddesinin "Kültür ve Eğitim Amacı Taşıyan İstisnalar" başlıklı 1 nolu fıkrasının sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

"Kamu veya özel kişi ve kuruluşlar tarafından verilen her türlü örgün ve yaygın eğitim ve öğretim hizmeti; eğitimle ilgili sunulan barınma, konaklama ve ulaşım hizmetleri ile; kamu veya özel kişi ve kuruluşlar tarafından sunulan tiyatro, sinema, konser, sergi gibi kültürel ve sanatsal hizmetler vergiden müstesnadır."

MADDE 2- 3065 Sayılı Kanuna, kanunun 17 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde, 17/A madde numarası ile eklenmiştir;

"Madde 17/A;

Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır;

- a)Konutlara verilen elektrik, su, doğalgaz ve ısınma amaçlı diğer yakacak teslimleri
- b)Konutlara verilen telefon ve internet hizmetleri
- c)Mobil telefonlar üzerinden verilen iletişim hizmetleri
- d)Yerleşim yerlerinde kamu yada özel kişi ve kuruluşlarca verilen her türlü toplu taşıma hizmetleri
- e)Çocuk, yaşlı, hasta ve engellilere verilen evde bakım hizmetleri

MADDE 3 – 03.07.2005 tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu’na aşağıdaki 86 ncı madde eklenmiş, diğer madde numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Madde 86;

Belediyeler veya sair kuruluşlar tarafından konutlara verilen içme ve kullanım suyu teslimine ve bununla ilgili bakım ve benzeri hizmetlere, tüketicinin kullandığı su tüketiminden kaynaklanan veya sair ilgili bedelleri ödememesi nedeniyle son verilemez, herhangi bir kesinti yapılamaz. Aksi uygulamada bulunan sorumlular hakkında, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 113 üncü maddesine göre işlem yapılır.”

MADDE 4 –18.04.2001 tarih ve 4646 Sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu’na aşağıdaki 21 inci madde eklenmiş, diğer madde numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Madde 21;

Konutlara verilen doğal gaz teslimine ve bununla ilgili bakım ve benzeri hizmetlere, tüketicinin kullandığı doğal gaz tüketiminden kaynaklanan veya sair ilgili bedelleri ödememesi nedeniyle son verilemez, herhangi bir kesinti yapılamaz. Aksi uygulamada bulunan dağıtıcı şirketlere, ellibinTürklirası idari para cezası uygulanır ve sorumlular hakkında, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 113 üncü maddesine göre işlem yapılır.”

MADDE 5 –14.03.2013 tarih ve 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’na aşağıdaki 32 nci madde eklenmiş, diğer madde numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Madde 32;

Konutlara verilen elektrik teslimine ve bununla ilgili bakım ve benzeri hizmetlere, tüketicinin kullandığı elektrik tüketiminden kaynaklanan veya sair ilgili bedelleri ödememesi nedeniyle son verilemez, herhangi bir kesinti yapılamaz. Aksi uygulamada bulunan dağıtıcı şirketlere, ellibinTürklirası idari para cezası uygulanır ve sorumlular hakkında, 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 113 üncü maddesine göre işlem yapılır.”

MADDE 6 – Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 7 – Bu kanunu Cumhurbaşkanı yürütür.